

YLIOPPILASTUTKINTO

**Lukiolaissa tarkoitetun lukiokoulutuksen
päätteeksi suoritetaan ylioppilastutkinto (oma
lakinsa!)**

Simo Veistola 21.1.2026

MITÄ JA MIKSI?

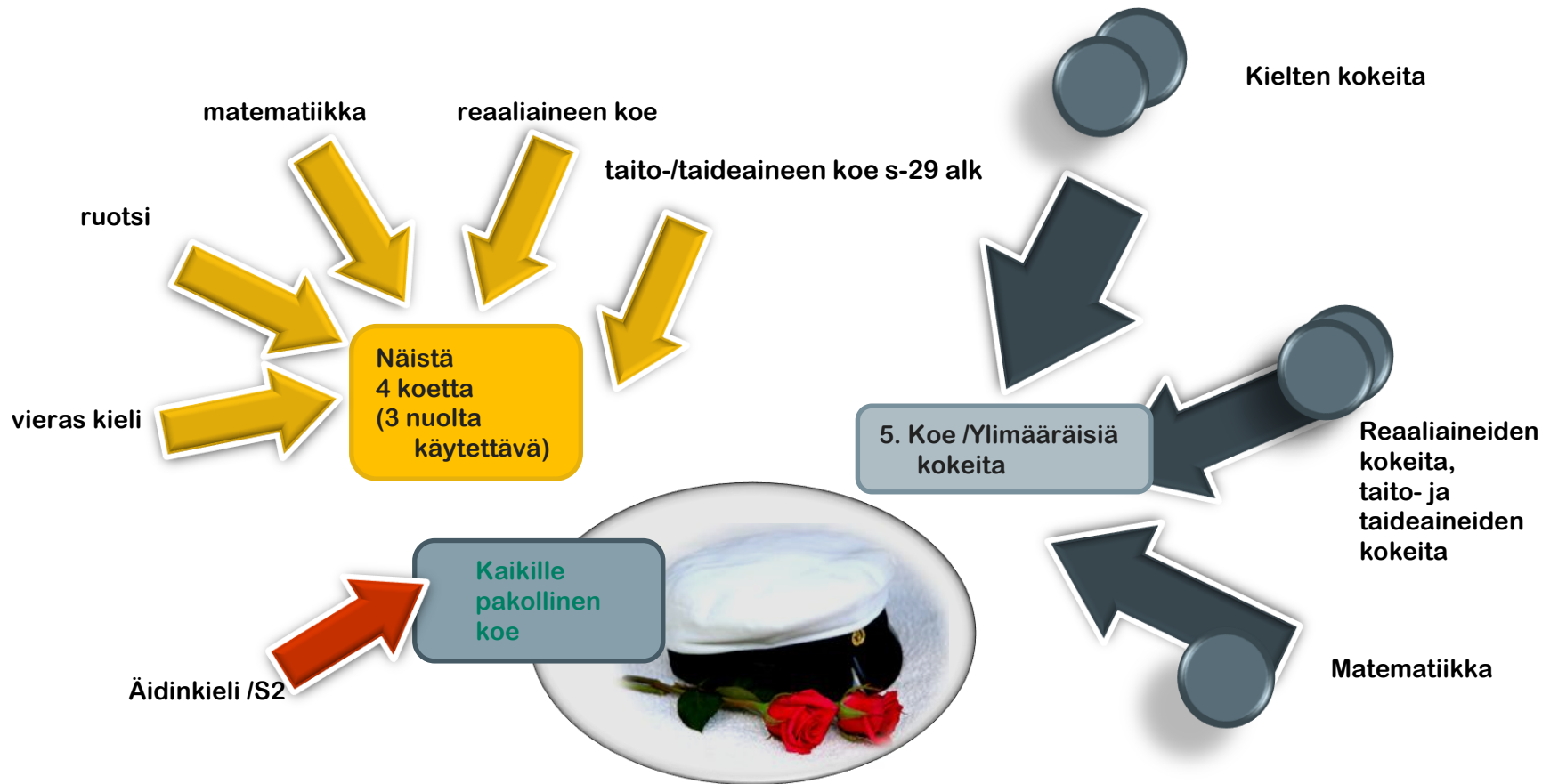
- Tutkinnon suorittanut opiskelija on **omaksunut lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot** sekä saavuttanut lukiokoulutuksen tavoitteiden mukaisen riittävän **kypsyyden**.
- Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen **jatko-opintokelpoisuuden** korkeakouluihin siten kuin korkeakouluja koskevassa lainsäädännössä säädetään.
- **#suoravalinta**
- **#kv-kelpoisuus**
- **#Suomessa on korkeakoulujen aloituspaikkoja runsaasti!**

YO-KOKEEN RAKENNE ON MUUTTUNUT V. 2022

- Monenlaisia koemalleja ollut 1800-luvulta alkaen.
- Ylioppilastutkinto muuttui asteittain sähköiseksi syksystä 2016.
- Kevästä 2022 alkaen ylioppilastutkintoon kuuluu suoritettavaksi **viisi koetta**.

YLIOPPILASKIRJOITUSTEN RAKENNE

Viisi koetta!

Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan on suoritettava viisi koetta, joihin sisältyy

- äidinkielessä ja kirjallisuudessa/S2:ssa järjestettävä koe sekä
- kokelaan valinnan mukaan vähintään 3 koetta ryhmästä, johon kuuluvat

matematiikassa,
ruotsin kielessä,
vieraassa kielessä,
reaaliaineessa ja
taito-taideaineessa järjestettävä koe s-29 alkaen.

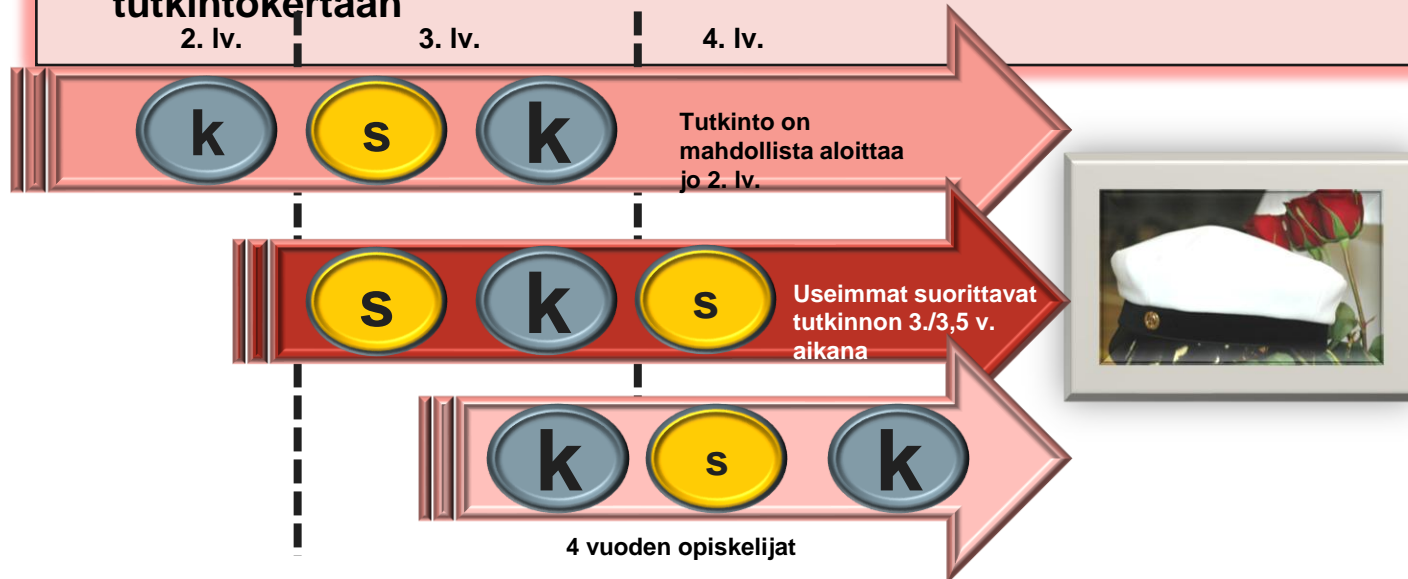
+ Yksi ihan mikä vaan koe!

Huomaa

- Kokelas voi lisäksi suorittaa 0-useamman muun kokeen.
- Siis esim: ai+mab+ena+ue+hi (5 koetta) tai
- ai+maa+ru+ena+ff+fy+ke (7 koetta)
- Tutkintoon on sisällyttävä vähintään yksi vaativampi koe (Esim. MAA, ENA)

YO-TUTKINNON HAJAUTTAMINEN

- oppiaineen pakolliset opinnot on opiskeltava ennen kokeeseen osallistumista
- tehtäviä myös valtakunnallisista valinnaisista opinnoista
- tutkinnon voi hajauttaa enintään **kolmeen perättäiseen** tutkintokertaan

Wilmaan suunnitelma!

- Päivitä tänään (kakkoset)!
- Ro/opo ei voi muuten tietää onko ilmoittautumisesi siten kuin olet aikonut!
- On oma suunnitelmasi! Ei ole yleisohjetta pitääkö aloittaa syksyllä, montako ainetta on hyvä kirjoittaa!

YO-kokeen uusiminen

- **Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa.**
- Jos tutkinto on kesken, **hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa.**
- Jos hylky tulee kolmannella tutkintokerralla, kokeen voi uusia kolmen seuraavan tutkintokerran aikana.
- Hylätyn kokeen tason voi vaihtaa kunhan yhden vaativamman kokeen sääntö täyttyy.
- Tutkinnon suorittanut saa uusia hylätyn kokeen rajoituksetta.
- **Älä siis stressaa: SAA UUSIA!**

Kompensaatio (ei saa 1/5 koetta hyväksytysti läpi)

Kompensaatiopisteitä:

laudatur 7,
eximia cum laude approbatur 6,
magna cum laude approbatur 5,
cum laude approbatur 4,
lubenter approbatur 3 ja
approbatur 2.

- Kokeleen saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan.

Kompensaatio

- Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.
- ABBA riittää!
- Eli vaaditaan 10 pistettä.

Arvosana	Tarvittavat kompensatiopisteet	Suorittanut neljä muuta tutkintoon vaadittavaa koetta esim.
i	10	i ja AABB i ja AAAC

Pelkäätkö läpipääsyä?

- Yleisin tilanne: pelko heikosta koesuorituksesta RUB ja MAB.
- AI: B
- ENA: A
- HI: B
- Kirjoittaa sekä MAB että RUB: Toisesta riittää A.

Arvosana	Tarvittavat kompensatiopisteet	Suorittanut neljä muuta tutkintoon vaadittavaa koetta esim.
i	10	i ja AABB i ja AAAC

Pelkäätkö läpipääsyä?

- Huomattava, että tutkinto on valmis kunhan AI + 3 nuolikoetta (esim. ena, mab, hi) + viides koe (esim. et tai C-italia) on läpi.
- Eli jos kirjoittaa viisi koetta, mutta esim. mab ei mene läpi ja kompensatio ei riitä, voi jatkaa kirjoituksia ja mab-korotus ei ole välttämätön.
- Erittäin vaikea (ja turha) spekuloitava asia!
- Keskitytään nyt vain omaan harkittuun suunnitelmaan!

Hyvin se menee kuitenkin

- **Ylioppilaita vuodesta 1908 alkaen**
- Simokin lakittanut jo yli 3 500 ylioppilasta
- Parempi jatko-opintosijoittuminen kuin keskimäärin
- Lyseon väki huolehtii, hoida vain oma ruutusi ja ajoissa! Älä välttele asioiden tekemistä!

MISTÄ TIETOA?

- Ylioppilastutkinto.fi
- Lyseon väki
- Ilmoittautuminen ja koepäivät:
ks. [Pedasta](#)

